

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egynásáros
 petitsor egyszeri hirdetése
 30 f. Közlemények sora 80 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 □ 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 □□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Tompa Mihály irodalmi hagyatéka.

Az elmúlt hét Tompa Mihály emlékeztetést elevenítette fel. Az egész ország Jászó felé tekintett, hol a költő 50 évvel ezelőtt letétbe helyezett irodalmi hagyatéka került felbontásra.

Tompa Mihály az elnyomatás gyászos korszakában vigasztalta, buzdította, lelkesítette a nemzetet, „A gólyához” című verseért nagy zaklatásnak is volt kitéve; méltán fordul nemes alakja felé a magyarság pietásos érdeklődése. S Eperjes is híven őrizi emlékét: itt tartózkodott huzamosabb ideig, itt kelt költői versenyre Petőfi- és Kerényivel. Eperjes nevének eredetét is befonta egyik népregéjébe. Széchenyi-körünk 1902. október 5-ikén Tompa-ünnepélyt tartott.

Az irodalmi hagyatékát május 21-ikén Jászón bontották fel a magyar tudományos világ jelenlétében.

A jászóvári konvent refektóriumában díszgyűlésre gyülekezett a közönség. Az elnöki emelvényen dr. Takács Menyhért prépost-praelatus, Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Heinrich Gusztáv, az Akadémia főtitkára, Beöthy Zsolt egyet. tanár, a Kisfaludy-Társaság elnöke, Vargha Gyula nyug. államtitkár, a Kisfaludy-Társaság főtitkára, Kassa szab. kir. város képviselője,

Herczeg Ferenc országgy. képviselő, a Petőfi-Társaság elnöke foglaltak helyet.

Az emelvény mögött délszaki növények és nemzetiszínű drapériák között Tompa Mihály képmása díszlett. Az akadémia tulajdonában levő eredeti után készült alkotás Lengyel-Reinfuss Ede festőművész ecsetjét dicséri.

Dr. Takács Menyhért klasszikus szépségekben bővelkedő, emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg a konvent díszülését. Tíz lusztrum után magunkhoz idézzük Tompa szellemét, hogy új életre keljen ez ősi monostor falai között. Híven teljesítjük a költő végső akaratát és az ereklye, Tompa pecsétetes fekete könyve, az Akadémia szíves közreműködésével a nemzet tulajdonába jut. Ezután Tompa életelveit és egyéniségét jellemezte, majd költői munkásságának állított méltó emléket. Ismertette ezután a Tompa-hagyaték egész történetét. Annak a valószínűsége mellett foglalt állást, hogy — amint Tompa írta — tényleg nincs benne semmi Isten, religió, rend és közérkölciség ellen, csak az emberi gyarlóságról szól. Rátért arra a kérdésre is, hogy miért bírta a református Tompa a katolikus Jászóra a hagyatékot. Minden találgatás helyett utalt arra, hogy Tompa jól tudta, hogy a jászóvári premontreiek katolicitásuk mellett tanfériak, akik mindenkor tiszteletben tartották a másvallásúakat. A rend híven eleget tett megbízatásának. Ma van ötven éve, hogy a rend a hagyatékot elfogadta. Misszióink végére értünk. Még egyszer kidomborítja Tompa költői egyéniségének jelentőségét, üdvözli a vendégeket és a jegyzőkönyv vezetésére Karsai Ervint, a Norbertinum igazgatóját kérte fel.

Lelkes taps fogadta a nagyszabású meg-

nyitót, majd a konventi esküdtbizottság, amelynek tagjai Novotny Alfonz perjel, Kéri Kamill házgondnok, Szekeres Fr. Ödön jószágkormányzó és Kiss Kolos levéltáros, behozta a faládjában elhelyezett hagyatékot. Dr. Takács Menyhért az eredeti borítékban levő pecsétetes csomagot átveszi, a pecsétek épségéről való meggyőződés után kijelenti, hogy a költő által a rendre ruházott köteletségénél fogva a csomagot felbontja.

Ünnepélyes csend és a felbontás megtörténik. A borítékból egy keménykötésű barna könyv kerül elő. Beöthy Zsolt látható idegességgel rögtön utána nyul és amíg Kiss Kolos levéltáros a tértményt felolvassa, nagy érdeklődéssel lapozgat benne. A hivatalos aktus befejezése után dr. Takács Menyhért a rend nevében átadja a könyvet Berzeviczy Albertnek, aki többek között ezeket a szavakat mondotta:

— Mikor Tompa ezt a hagyatékát a jászói konventnek küldötte, talán az is a szeme előtt lebegett, hogy ötven év múltán is ideidézze magát a feledés homályából és mintegy költői feltámadását érje meg. Tompa dicsőségére és a magyar nemzet dicsőségére válik, hogy feltevésében csalódott, mert neki nincsen szüksége feltámadásra. Költészete ma is eleven része a nemzet érzelme- és gondolatvilágának. Nemrég ünnepeltük születésének százéves évfordulóját. A mai eseményt túlfeszített várakozás előzte meg. Engesztelődést is jelent ez a mai ünnep. Ezzel tartozunk Tompa költői érdemeinek és földi szenvedéseinek. Engesztelődése ez az Akadémianak is. Mikor a hagyatékot átveszi, kijelenti, hogy az Akadémia, a magyar irodalom és a magyar nemzet mélyen érzett köszönete illeti meg a rendet a hagyaték szeretetteljes gondozásáért és azért, hogy ezt a mai napot irodalmi ünnepévé avatta, az

TÁRCA.

Szeretnék miattad...

Szeretnék miattad király lenni,
 Hogy kincseim érted szórhaszam...
 Szeretnék miattad biborban jární,
 Hogy lássad a végtelen hatalmam...

Szeretnék miattad koldus lenni,
 Hogy érted kelljen koldulnom...
 Szeretnék miattad rongyokban jární,
 Hogy lássad a könnyes nyomorom...

Hauptmann Ervin.

Fiumei emlékeim.

A királylátó Fiume. Néhai nagy királyunk, I. Ferenc József, a 90-es évek elején Fiumét is meglátogatta. Zágrábból jött át magyar és horvát urakkal, kiknek egész serege kísérte őt ezen útjában. Fiume kitétt magáért. Hozzáértő mestereket, művészeket hozatott Olaszországból, ezek ünnepi díszbe öltöztették a várost és a koronás vendéget már a vasuti állomás kijárójánál egy hatalmas diadalív várta, melyen a gyönyörűsége antik formák mellett ékes, domborműves latinszövegű felirá-

sok és jelképes ábrázolatok köszöntötték Őfelségét. A középületek mind, valamint a jobb magánházak zászlódíszben pompáztak és a lakosság is sűrű tömegekben lepte el azokat az utakat és tereket, ahol a királyt jönni és látni vélte. Úton-útfélen a város színei és címere léptek előtérbe, mely utóbbin szintén egy kétféjű sas tárja szét a szárnyát, csak hogy ez nem jogart, hanem valami felborult medence-félt markol, melyből a víz, mint valami forrásból, szünet nélkül ömlelni látszik. Azt hiszem, a nevé is innét vette a város, mivel hogy Fiume, mint főnév, olaszul folyót jelent. Mikor Ciotta polgármester a királyt fogadta és üdvözölte, a város hűségét is ehhez a heraldikus képhez mérte, kifejezte, hogy amily folytonosan (indeficienter) ered abból a forrásból a víz, éppoly folytonos és megszakítás nélkül való a hűség is, mellyel a város királyához ragaszkodik.

Azokat az utcákat és tereket, melyeken a menet haladt, természetesen a rendőrség és a rendező-bizottság tagjai tartották megszállva és fegyelmezték a szüntelen izgó-mozgó tömeget, a tülekedő közönséget és dacára ennek, a fogatok mégis csak lassan haladtak előre és sokszor megálltak, mert a mi gavallér királyunk, ha a kordon mögöl hölgy nyujtotta feléje a virágot (és hányan nyujtották!), mindig meg-

állt és mosolyogva, köszöngetve vette át a csokrot, amiből akkor annyi volt, hogy még a lovak is azon lépkedtek. Száz felhírruhás lányka hintette a rózsákat a király útjára.

Viharzó evvívaktól kisérve így jutott a menet a régi kormányzói palotáig, mely a Corso végén, a mai Erzsébet-téren emelkedett egykoron.

Itt, a palota előtti téren voltunk felállítva mi is, a hivatalnoki kar, ahol különben a klérus és a tábornokok is külön-külön csoportban várakoztak az uralkodóra. Mikor a menet ideért, a király fiatalos rugékonysággal közeledett felénk és természetesen első útja és tekintete az ő katonáit kereste, ahhoz a díszszázadhoz ment, amely szintén ott a téren volt felállítva.

A század előtt kivont karddal egy délceg százados állt, kinek mellén a vaskoronarend ékeskedett és aki — látszólag — azon nyugodtan nézett az eljövendő események elé. A király feléje ment és egy-két szóval, egy kézlegyintéssel megadta a jelt, hogy a század csinálja meg a díszmenetet. De mi történt! A kapitány felkapja a kardját, már-már megindul, aztán elsápad, a szája jár, mozog, de hang — az nem jön ki belőle! Mintha megnémult volna! És ami még nevezetesebb, a felség a zavart észreveszi, a századhoz siet, kard helyett lehúzott kezyűjével ad lendületet és harsányan

Akadémia részéről pedig kijelenti, hogy a reá háruló feladatot híven és pontosan fogja teljesíteni.

Dr. Takács Menyhért a tetszéssel fogadott beszéd után egy negyedóra felfüggesztette az ülést, hogy ez idő alatt a bizottság a határozatba bepillantást nyerjen és annak tartalmáról az ülést tájékoztassa.

A szünet leteltével Berzeviczy Albert tájékoztatta a gyűlést a könyv tartalmáról. A sárga vászonkötésű könyv első lapján Tompa sajátkezű feljegyzésével a következő sorok olvashatók:

A fekete könyv.

Jegyzetek az emberekről. Saját tapasztalása után az igazsághoz szigorúan ragaszkodva írta Tompa Mihály 1868.

A könyv száz pontból áll és az utolsó pont 1869. február 25-ikéről van keltezve. Kétféle írással van írva a könyv és az írás nem Tompa keze írása, ellenben látszik, hogy pontosan átnézte és egyes bejegyzések, pótlások ötlemei valók.

Vers egyáltalában nincs a könyvben. A költő életrajzát kiegészítő, korjellemző, anekdotaszerű jegyzetek ezek a falusi és papi életből. Irodalmi vonatkozások bőven vannak benne és egyesekre nézve jellemző adatok, azonban legnagyobb részben fanyar és keserű hang nyilatkozik meg kortársaival szemben, akiket nagyrabecsült, de akiket éppen lelki betegsége miatt talán balul ítél meg. Érdekes részletek vannak benne a vizsgálati fogságról, amelyet „A gólyához” című verse miatt kellett elszerveznie. Irodalmi nevek közül a következők szerepelnek a jegyzetekben:

Pákh Albert, Heckenast Gusztáv, Vajda János, gróf Teleky József, Kazinczy Gábor, Rózsaági Antal, Reményi Ede, Szász Károly, Szemere Miklós, Brassai Sámuel, Vámbéry Ármán, Deák Ferenc, báró Kemény Zsigmond, Egressy Gábor, Petőfi Sándor, Kerényi Frigyes.

Az egyik költői feljegyzés megemlékezik arról a költői versenyről, amely az „Erdei lak” megemlékezéséért folyt közte, valamint Petőfi és Kerényi között.

Ez ismertetés után Berzeviczy jellemzésül felolvasott három apróságot a feljegyzések közül, amelyek humoros természetűek. Az egyikben egy tréfás verse is van, amely Szemere Miklós borházát és Brassával folytatott nagy vitáját örökíti meg néhány ötletes sorban.

A hagyaték felbontása Lévy Józsefet, a költő ma is élő agg barátját igazolta, ki kez-

detől fogva hangoztatta, hogy a fekete könyvtől irodalmi szenzációkat hiába várunk.

Dr. Takács Menyhért zárószavaival ért véget a jászói konvent nevezetes díszülése.

Gyógynövényt a hadseregnek!

Harmadik éve már, hogy a magy. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala megindította már eddig is szép eredményeket elért gyógynövényakcióját, melynek célja egyrészt a beteg katonának olcsó gyógyteákat adni, másrészt a nagyközönség figyelmét felhívni egy olyan nyersanyagra, amely sok millió korona értékben megy tönkre csak azért, mert resteljük kinyújtani kezünket a természet nyújtotta kincsekért. Hazánk talán a világ leggazdagabb gyógynövénytermő földje és mi mégis milliókat dobunk ki évente e cikkért a szorgalmas külföldnek. Hát még ha azt a sok teát, szappant, hajvizet, illat- és gyógyszerkülönlegességet vesszük, amit a gyógynövényekből készítve, nyakunkba varr az élelmes külföldi ipar és kereskedelem.

Ne nézzük ezt ölvetett kezekkel, hanem fogjunk hozzá azonnal, mert már virágozik az illatos kamilla, nemsokára nyílik a bodza, a hársfa és a mezőn az értékes ezerjófű. Mindenikből óriási mennyiségek keltenek, hiszen sem orosz tea, sem vegyi úton előállított izasztószer nem kapható elegendő mennyiségben.

Aki sohasem gyűjtött gyógynövényt, elég, ha ezeket szedi és szárítja minél nagyobb mennyiségben, hisz nincsen falu, ahol ne volna hársfa vagy bodza, ahol ne teremne a réten ezerjófű.

Aki ismeri a gyógynövényeket, az gyűjtsön a fentiekén kívül a kertben zsályát, mentát, majoránát és vörös mályvát; a mezőn zsurlót, ökörfarkkóróvirágot, zilizt, székfűvirágot, ezerjófűvet; a szántóföldön anarozst, pipacsot, az erdőn beléndeklevelet, szederlevelet, páfránygyökeret, nadragulyalevelet stb.

A legjobb, ha mindenki csak egykétfélét gyűjt, de szép tisztán szedve, jól kiszáritva és minél nagyobb mennyiségben.

A Hadsegélyző Hivatal a gyógynövényeket kívánatra be is váltja, vagyis

egy kilón felüli mennyiségnél — a beküldő óhajára — kifizeti annak árát. Kis szorgalommal aprópénzre válthatjuk a sétára vagy szórakozásra szánt időt.

Minden gyógynövényt tartalmazó csomagot a posta ingyen továbbít a Hadsegélyző Hivatal (Budapest, V., Akadémia-utca 17.) címre.

Aki a gyógynövényekről bővebbet akar tudni, küldjön be 50 f. postabélyeget a fenti címre és kérjen útmutatót.

Orgonahangverseny.

Úgy a maga nemében, mint nivója tekintetében igazán ritka szép hangverseny élvezetében részesültünk május 22-ikén délután az ev. templomban.

Ritkának mondhatjuk, mert az orgonajátékot az egyházi kereten kívül alig halljuk. Az orgonahangversenyeknek nálunk még kevésbé megszokott, templomias formája, végül pedig az erre a célra megfelelő hangszerek hiánya, mind olyan körülmények, amelyek miatt oly kevés alkalommal jutunk hozzá.

Szép volt az orgonahangverseny, mert egy oly művészi kéz szolgáltatta meg az ev. templom új orgonáját, mint *Zalánfy Aladáré*. Zalánfy nemcsak az orgonajáték, hanem az orgonaépítészet terén is a művészi célok egyik legbuzgóbb előharcosa. Aki csak némileg is tájékozva van az organologia terén, az ismeri fogja azt a harcot, amelyet a művészi orgona érdekében alakult lelkes gárda a modern technika összes vívmányait felhasználó gyári orgonaépítészet ellen fölvett és folytat. És igen méltán, mert utóvégre is az orgonaépítésznél nem az lehet csupán a főcél, hogy az orchester összes hangszereit a megszólalásig hűen imitáló regisztereket állítson be az orgonába, továbbá, hogy valósággal szédítő dinamikai ellentéteket hozzon ki az egyes szólamokból, hanem a főcél talán mégis csak az, hogy ennek a hangszernek — ha már orgona a neve — valóban orgonaszerű homogén hangkomplexumát holmi külső hatások s egyéb mellékcélok érdekében ne áldozzuk föl.

Magát a hangversenyt a régi klasszikusok közül Baldassare *Galuppi* Adagio- és Allegro-ja nyitotta meg, ezt követte: Padre Giambattista *Martini*: Áriája variációkkal; mindkét szerzőnek clavicembalora komponált műveit, Bossi orgonaátiratában finom, bájos és stílszerű játékkal interpretálta a művész.

Ezekután az orgonastílus legnagyobb mestere *Bach* Sebastyén szólalt meg a b-dúr kis preludiumával és fugájával. Mint a hangszerek e kolosszusán, az orgonasípok végtelen birodalmán föltétlenül, fejedelmi módon uralkodó szuverén, tiszteletet és hódolatot parancsoló

vezényli, hogy: defilieren, Compagnie, rechts! stb. stb., aztán az én 60-éves aranyos királyom, mint egy káplár, ropogósan maga is lépked a századdal és a végén kezet nyújt a századosnak, hogy semmi no, édes fiam!... Bizonyára az egészben ő is csak azt látta, mint amit mi is mindnyájan, hogy lám, az igazi katona: ott a mellén a vaskorona, tehát vitéz, a halállal szembenéz, de ha a legfőbb Hadurat látja, akkor — eláll a szava.

Ezekután itt hamarosan végzett a felség, a generálisokhoz, a papokhoz is volt egy-két nyájas szava, egy bókka a mi éljenzésünket is megköszönte és fel, a palotába ment, hova velünk együtt a város társadalmának más rendjei, a papok, a katonaság, a városi tanács stb. szintén követték őt és ahol aztán személynként is be lettünk mutatva. Természetesen a kellő instrukciót már jóelőre megkaptuk,

hogy a bókknak, a meghajlásnak rövidnek, katonásnak, mindazáltal valami hányavetinek nem szabad lenni és ha a felség megszólít valakit, a válasz rövid, lehetőleg igen vagy nem legyen és csak halkán szabad beszélni. Így kitanítva és felkészülve jutottunk az emeleti részbe, hol a fogadóteremben félkörben lettünk felállítva és elül, az élen, a hivatalnokok seniorja, Szobovics pénzügyigazgató állt és a pénzügyigazgatóság után a posta, a dohánygyár, a vasut stb. stb. következtek. Lehetünk valami 60–70-en. A szomszédzsoba ajtajánál, amely mögött a felség volt, kivont karddal teremőrök álltak és mikor már mindennel egész rendben voltunk, adott jelre az ajtószárnyak feltáruktak és a küszöbön, fényes kíséretével, megjelent a király. Jó Isten, milyen izgató és milyen lebirhatlan érzés vett akkor rajtam erőt! De már hogysisne! A felkent király; az apostoli király; a király sze-

mélye szent és sérthetetlen; Árpád, Szent István, Nagy Lajos, Hunyadi Mátyás, — ezek most mind megjelentek a lelkem előtt és szó a mi szó, én bizony el voltam fogódva és szinte szepogtem. Azonban, mikor már szemtől-szembe álltam vele, egy varázsütésre elmúlt minden félsz és nem láttam én már benne mást, mint csak egy nemes urat, kinek szépséges kék szeméből a fenségesen kívül egyedül még csak az a végtelen jószág sugárzott felénk, mely felemel és megnyugtat bennünket. Sokan, gróf Szapáry Gyula a miniszterelnök, Apponyi az akkori udvarnagy és más előkelőségek voltak vele és gróf Zichy Ágoston fiumei kormányzó állt a baloldalán, ez mutatott be bennünket, sorban, egymásután. Majdnem mindenkit megszólított és mikor Szobovics pénzügyigazgatóval már végzett, nemsokára mi, egyenruhás pénzügyőri tisztviselők következünk, akik előtt

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése, díszműárúk és fényképészeti kellékek nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

él — a be-
ak árát. Kis
álthatjuk a
nt időt.

almazó cso-
bít a Had-
Akadémia-

bővebbet
ostabélyeget
latót.

seny.

nívója tekin-
rseny élvezet-
n délután az

z orgonajáté-
alig halljuk.
nk még ke-
rmája, végül
hangszerek
ek, amelyek
nk hozzá.

ny, mert egy
ev. templom
áré. Zalánfy
az orgona-
egyk leg-
nileg is tájé-
az ismerni
vészi orgona
a modern
sználó gyári
tyat. És igen
onaépítésnél
az orchester
nven imitáló
ba, továbbá,
ellentéket
hanem a
nek a hang-
e — valóban
kumát holmi
érdekében

klasszikusok
és Allegro-ja
Diambattista
dkét szerző-
íveit, Bossi
szerű játé-
bb mestere
r kis prelu-
ngszerek e
en birodal-
uralkodó
parancsoló

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

szent István,
ezek most
s szó a mi
s szinte sze-
ntül-szembe
ült minden
mást, mint
oséges kék
yedül még
elénk, mely
Sokan, gróf
Apponyi az
égek voltak
kormányzó
ünket, sor-
nkít meg-
gyigazgató-
gyenruhás
z, akik előtt

hangon beszél hozzánk, mesterileg szőtt témá-
val, eszményien korrekt előadásban. E pontuál
igazán mondhatjuk: szól az orgona.

Végül pedig a modern orgonaszerzők közül
következtek: Luigi *Bottazzo*: Allegretto Pasto-
rale-val, gyönyörű klarinét-szóval bevezetve.

Reger M. Intermezzo-ja igen szépen hang-
zott két manuálon váltakozó, felelgető előadással.
A mű végén felcsendülő melódiát, vox celestis
és cornett kombinálásával hófehéren ragyogó,
ezüst színben emelte ki a művész.

Dubois Th. „Fiat lux“ c. szerzeményével,
nagy manuális és pedáltechnikával fejezte be
a művész hangversenyét.

Az előadásra vonatkozólag általánosságban
megjegyezhetjük, hogy az orgonaművek az
ev. templomi orgona méreteinek megfelelően
igen jól voltak megválasztva és nagy zenei
tudással, helyes fel fogással, stílszerűen, pompás
regisztrálással és kitűnően alkalmazott agogikai
hangsúlyozással interpretálva.

A hangverseny változatossága érdekében
az egyes orgonaszámok között *Maurer* Irma
énekművésznő énekelt.

Először is *Mendelssohn* „Eliás“ című ora-
tóriumának: „Höre Israel“ kezdetű hatalmas
áriáját, másodsor: *Hummel* F. „Halleluja“-ját
adta elő tömör, csengő, erőteljes, igen kellemes
színi, kitűnően iskolázott hangon, helyes
szövegkijelítéssel. A művésznőt *Schürger* Jenő
zenetanár kísérte orgonán korrektil, díszkréten.

Nagy elismeréssel tartozunk az ev. egyházi
vegyeskarnak *Kühmstedt* „Fohász“-ának szép
előadásáért. A fugaszerű, tartalmas vokális mű
pontos betanításáért és dirigálásáért az érdem
Molitor Gusztávot illeti meg. Az énekkart
Durst Győző kísérte orgonán.

Maga a templom teljesen megtelt előkelő,
zeneértő közönséggel. Ugy a közönség, mint a
szereplők oly kellemes és lelkes impresszióval
távoztak a templomból, hogy a „vizionlátásra“
alig hangzott el valamikor őszintebben, mint
ennél az elválásnál. *Moyzes Miklós.*

Az orgonahangversenyen felülfizettek: 84 koronát Bartha Miklós; 30 kor.-t Badjura ezredes; 22 kor.-t Bánó Aladár; 20 kor.-t Geyer J., Nagysáros; 12 kor.-t Koós Béláné; 10 kor.-val: Szentivány J., Magyar József, Gömör János, Szutórisz Frigyes, Bielek László, M. I.; 5 kor.-val: Melicsko János, Kún S., Flachbart Jenőné, dr. Szutórisz D., dr. Fuchs Lipót, Szabó Gézáne, dr. Wallentinyi S., W. E.; 4 kor.-val: Molitor Gusztáv, Liptai Lajos, Raab János, Schwarz Adolf, N. N.; 2 kor.-val: Szelless Gábor, Zavatzky Szilárdné, dr. Baumöhl Zs. N. N., dr. Propper József, Glasner Mórné, N. N., Tauth Viktorné; 1 kor.-t N. N. Az adományokért hálás köszönetet mond a rendezőség.

□□□

szintén megállt, sőt a tisztí érdemkeresztes fő-
bizost még meg is szólította. Teljes és tökéle-
tes magyarsággal azt kérdezte tőle, hogy: sok
az ör? De persze, az én kedves kollégám, aki
csak akkorjában jött a közösöktől és sült német
volt, nem értette a királyt és csak némán nézett
rá. A felség most azon nyugodtan újra kérdezte:
sok az ör? Már-már beleszóltam, de végre ki-
nyögte a főbiztos, hogy — sok. A király erre
hozzám, aztán a többiekhez lépett és mindenkit
megbecsült azzal, hogy hajlongására össze-
csapta a sarkantyúit és egy kegyes fejbiccen-
téssel tovább ment. No, de adtam én később
ennek az én főbiztos kollégámnak! Te! —
mondtam neki mérgesen (tréfából) — hogy a
király nem beszélt velem, ezt csakis neked
köszönhetem! No persze! Ha a háromcsillagos
főbiztos ilyen feleleteket ad, hogy sok! Hát
tőlem, a kétszillagostól mit várjon?! Miért nem
mondta néki pl. 152 ember. Vagy attól féltél
talán, hogy most mindjárt nekiáll és meg-
számlálja őket?! — Parátom, — mentegette
magát a kolléga — te tudsz, hogy nem tudok
jól magyarul, gondoltam, beszél franciául:
sokazör?...

Ezenkívül volt még egy másik kis incidens
is, ami meg egy vasuti felügyelővel történt.

Sárosvármegye utolsó 48-as honvéd- tisztje ravatalánál.

Orkándúlta világunk szédületes saskerín-
gése és viaskodása közben szárnyra kél egy
fehér holló. Világégésnek tüzesen aláhulló per-
mén át tovarepül, ... messze száll. Elgyötrött
lelkünk lázas tükre nézi... nézi, merre száll,
merre jár?

Komárom, Szolnok, Isaszeg... Buda...
Branyiszko...! Minden helyre hull róla va-
kítóan fehér tollban egy-egy utolsó üdvözlés
s az utána nézők szemébe megannyi könny
szökik. Vajjon régi hírek, régi dicsőségnek
emlékes gyönyörűségéből-e, vagy azért fakad-e
a könny, mert tudjuk, hogy az elszállt fehér
madár többé vissza nem tér?!

Szépséges álomvilágnak, dicső időknek bű-
vös történetjébe a halál fekete pontot tett. A
krónikásnak e tüneményes világról nincs sok
írivalója már! Még néhány ilyen fekete pont,
egy-egy gondolat- és felkiáltójel talán... s
a legigézőbb történet lezárul, hogy legendává,
örökszép hősrégévé váljék! A mesészerű tör-
ténetek azonban ma nincs vége még, oh van
még néhány fáradt regélő, van még néhány
elmerengő hallgató!

*Csak vármegyénknek nincs több regélője
már!* A bűvös mesészoba alkonypírja éjszakára
változott... a lámpa pislogó világa kialudt...
csönd legyen!... a fáradt mesemondó nyu-
govóra tért és elaludt!! Járj lábujjhegyen,...
legyen komoly, ihletett csönd egy ezeréves
történetnek itt végéhez jutott apró fejezete körül,
amelyre 95 esztendő, szinte egy egész évszázad
írta reá pecsétetes jeggyel címerát: *hit és haza!*

E kettőben merült ki legidősebb, nemes
Meliorisz Kálmán, 48-as honvédfőhadnagy,
földbirtokos szépséges élete s ha ma csak
nagy vonásaiban futnók át a százéves fejezet
gazdag tartalmát, bizonytal egy sem akadna
közöttünk, aki teljes határozottsággal meg tudná
állapítani, hogy e két domináló vonás közül
melyik volt benne erősebben kifejlődve: a
haza-e, vagy a hit fogalma?

Oly harmoniában olvadt föl e két vonás
lényében, mint az ikerestvérek szívdobbanása,
akik egyidőben s ugyanazon táplálékon nőttek
fel. Születése, fejlődése, ifjúsága oly időbe
esett, amikor egyfelől a hagyományos hon-
szerelem új táplálékot nyer a nemzeti újjá-
születés vágyának nagyszerű áramlatában, s
amikor másfelől a hit világát egy újabb pün-
köndi Lélek termékenyíti életvágyra, hatalmas
fellobbanásra! S ha megállapítható, hogy min-
den lelkesedni tudó mai ifjú élni szeretett volna
abban az időben, amelynek nagyságát és di-
csőségét csak elmondás után vagy könyvből
ismeri, mennyivel nagyobb hatással lehetett e
kor óréa, aki annak minden bűját, baját, sé-
relmét, mindeh dicsőségét és egész nagyszerű-
ségét személyesen átélte.

Akinek lelkébe vész, vihar, dúló-ádáz csaták

Már mondtam, hogy az általános instrukció
az volt, hogy csak keveset beszélni, igen vagy
nem — és ezzel vége. Nos hát, mikor a király
a vasutiakhoz ért, az első helyen ott egy fel-
ügyelő előtt megállt, kis szünetet tartott és
beszédbe bocsátkozott. Ámde ez a jó úr, tudta-e
nem-e a regulát: elkezdett beszélni és beszélt,
beszélt. Akkorjában a zónarendszer még újság
volt, erről folyt a beszéd és ő csak beszélt,
beszélt. Integgettünk neki, hogy elég volt már,
de ő csak beszélt. Ekkor hallottam a felséget
is hosszabban beszélni, és bizony mondha-
tom, hogy még a magasabb körökben is ho-
nos lett az a hiedelem, mintha néhai jó kirá-
lyunk valami idegenszerű kiejtéssel beszélte
volna a nyelvünket, az egyszerűen tévedés, nem
igaz. A király épp oly szépen és hibátlanul be-
szélt magyarul, mint mi, mint akármelyikünk
és különben is ismeretes, hogy a felség nagy
nyelvtelenség volt; most is, mikor a polgár-
mester olasz nyelven köszöntötte, ő is olaszul
válaszolt és a fiúmeiek el voltak ragadtatva,
hogy mily nagyszerűen beszél olaszul! Come
un vero italiano! Mint egy igazi olasz, mon-
dógatták utána.

(Folyt. köv.) *Lamos József.*

□□□

mélyítették az ezeréves drága hon iránti sze-
relmet, csak természetes, hogy abban kitörül-
hetetlenül élt e vonás, mint az örök mécses
lángja, amely csak akkor alszik ki, ha elpattan
a színes üveg, ha drága foglalatja eltörik
és szerte hull... s ti tudjátok, mily lelkesen
és mennyi szeretettel beszélt a hazáról, daliás
nemzetéről, elmúlt régi idők dicsőségéről e
kihült szív, s átámítva azt a kort e világvihar-
zásba, ti tudjátok, mint imádkozott mostan
küzdő véreinkért, mint egykor régen, amikor
még bajtársaiért szállt ég felé fohásza. S amikor
nemzetének ama tavaszviharára ősz borult, s
az ifjú küzdők ökölboszorult kezében a kard
markolata eltörtött, imé az ősi birtok várta akkor
őt, e föld röge és jámbor népe vonzotta, reájuk
vitte át lelkének titkon égő szerelmét. S amit
titánok ki nem küzdhettek, azt lassan kisarjasz-
totta a drága véráztatta föld, amelynek hűs-
ges ápolója, majd szerelmese s végül imádója
lett a boldogult. E föld volt s maradt oltára,
amelynek áldozatos paraszaból egyre nőtt hité-
nek lángja s míg a régi ideálokat féltve őrizte
meg lelkében, szíve egy újabb imádságban
olvadt föl: „Uram, telve a föld a te jószágod-
dal“. Hányszor, oh hányszor kelt benne e zsol-
tár himnusza?! Talán mindannyiszor, ahány-
szor tavasz-nyár fordulóján pacsirtacsattogás
között áthaladt a földesúr kalászfengős földéin,
valahányszor a dús életet lüktető természet vi-
lága fogékony szívét örömmel telíté, valahány-
szor finoman hangolt lelkében harmonikusan
csendültek meg azok a titkos melódiák, ame-
lyeket, mint bűvös kobozból, előcsaltak az újra
széppé vált élet gyönyörében felolvadt hívő
léleknek sejtelmes, rejtelmes symphonikusai:
a megújodott, boldog életremény s e remény-
ben az Isten tudata! És úgy látta a ter-
mészet világában Isten jószágát, mint ő, aki
a virág nyílásában gyönyörködni tudott az
Alkotónak fönségében, aki a világkormányzó
örök hatalmasság minden teremtményét s kü-
lönösen annak koronáját: az embert, szerető,
gyöngéd szívvel úgy tudta átkarolni, átölelni,
mint Ő, az szerette az életet, nem gyönyöréért,
külső szépségeiért, de benső tartalmaért, ame-
lyet értékessé tett számára a benne lüktető
istentudat! Az ily élet nem mulik el gyorsan
s nem semmisül meg soha! Oh találatok
ebben vigasztalást ti mindnyájan, akik benne
fejtek koronáját siratjátok. Sötét minden rava-
tal, oh jól tudom és sötét ez is, és mégis úgy
érezem, hogy világos sugarakból szötte azt a
kegyelem, csupa kegyelem állította azt meg
csak most elétek! Ne panasszal hát, csak imád-
sággal borulj e ravatalra s köszönd meg Istened-
nek azt a ritka kegyelmét, amely 68 esztendő-
nek annyi boldogságát adta néked nemes férjed
által; csak imádság keljen ajkatokról — bána-
tos gyermekei, unokái, dédunokái, hogy ily
hosszú édesapai életben fénylő példáját adta
néktek az Úr, példáját a hitnek s honszerelem-
nek? Fájó keservedet enyhítse benned az a
boldog tudat, hogy annyi önfeláldozással, annyi
gyöngéd szeretettel ápolhattad jó atyádat hosszú
időkön át, s hogy ezen idő alatt még több bizo-
nyosságot szerezhettél magadnak arról, mily
igaz ember s mily hívő gyermeke volt ő Annak,
akihez most visszatért s akinek sírja fölött épp
azért nem az enyészetnek, hanem csak örök-
életnek lehellete zsong!

E gondolattal, e vigasztaló hittel bocsássátok
újjára a legjobb férjet, apát, nagy- és dédapát,
a nemes magyar földesurat, vármegyénk utolsó
48-as honvédtisztjét — hadd lépjen be azok
galériájába, akiknek óriási kriptát emel az utó-
kor, akiknek emlékoszlopot állít a magyar tör-
ténelem elismerése és diadaljelt az utókor örök
hálás emlékezete! Meghajtom fejemet e ravatal
előtt s azután fölemelem azt az egek Urához,
hogy megköszönjem mindnyájunk nevében azt
a kegyelmét, hogy nekünk adta s köztünk
hagyta oly soká ezt a nemes, igaz embert. S
amint az egek felé nézek, úgy érzem, mintha
tárgulna körülöttem ez az udvar s a történelem
csarnokává magasztosulna! Ihletett lélekkel lé-
pem át küszöbét: *kupolában aranyos fényzőn,
boltíves csarnokaiban hősök, vitézek, pirossap-
kás honvédek, halálfejes legionáriusok vigyázz-
állításba sorakozva bajtársat várnak s mialatt a
hősrege egy fejezetének címe: hit és haza, ajkáról-
ajkra száll s a pantheonba emelt lélek a tisztelgő
sorokon áthalad, a földön, Sárosvármegye utolsó
48-as honvédtisztjének ravatala mellől egyetlen
fohász kél: Isten áldd meg a magyart. Amen!*

Eperjes, 1918. május 20.

Fábry Viktor.

Gorlicei emlékmű és Királysobor a kassai cs. és kir. katonai főrealiskolában.

Alig másfél esztendeje, hogy megjelent a kassai cs. és kir. katonai főrealiskola parancsnokának, Kovács Ernő cs. és kir. alezredesnek lelkes hangú felhívása egy a gorlicei hősök emléket megörökítő emlékmű emelése érdekében, máris oly eredményekről számolhatunk be, melyek valószínűvé teszik, hogy a közeljövőben, talán már az ősszel, egy hatalmas méretű, gyönyörű emlékművel gyarapodnak Kassa város műalkotásai.

Az a hazafias eszme, hogy a gorlicei áttörés alkalmával hősi halált halt vitéz fiaink emlékét épp azon a helyen örökítsük meg, hol legtermékenyebb a talaj arra, hogy emlékeik, honvédó erényeik újra kicsírázzanak, hol dicső példájuk a jövő katonai nemzedéket honszerelmeire és királyhűségre tanítsa, sok pártfogóra talált.

Az emlékmű tervezője kisfaludi Strobl Zsigmond, országos nevű fiatal szobrászművészünk ihletett művészetének legjavát, erejének, tudásának és lelkesedésének minden csillogását tükrözve vissza a legújabb művészetben. A gorlicei áttörést allegorikus módon a fősoport ábrázolja. A gorlicei hősöket megszemélyesítő, mély és alapos tanulmányra valló, gyönyörűen kidolgozott alak hatalmas erővel gyúri le a támadó északi rémet, az orosz medvét. Jobbról-balról két hatalmas orosz, védelemre, de támadásra is készen, mereszti éber tekintetét a szemlélőre, míg a szoborcsoportot félkörben körülövező kőpad két végén, négy-négy méter magas kőoszlopon I. Ferenc József és IV. Károly öfelségeik kettős életnagyságú mellszobrai ékeskednek.

A szobormű architektúrája Friedrich tartalékos százados, székesfevárosi építész-mérnök gondos munkája.

A két királysobor ruszkiezai fehér márványból készül. Az értékes márványtömböket Biebel János kir. tanácsos, építész-mérnök, bányatulajdonos adományozta. Maga az emlékmű tiszta haraszt kőből készül. A körülbelül 60-70 m³ haraszt kő kitermelése és megmunkálása már folyamatban van. A lelkes végrehajtóbizottság fáradhatatlan buzgósággal látott hozzá, hogy a háborús nehézségeket leküzdje, ami azáltal volt lehetséges, hogy Süttön (Esztergom m.) kőbányát bérelt és saját munkásaival termelt ki a szükséges köveket. A bányában állandóan 30 szakmunkás dolgozik.

Öfelsége IV. Károly apostoli királyunk fővédnöksége biztosítja van, József kir. főherceg öfelsége a védnökséget Kovács alezredeshez írt sajátkezű levelében „örömmel vállalta”.

Az emlékmű végrehajtóbizottsága az intézet hősi halált halt volt tanárainak és növendékeinek neveit a szoborművön megörökíteni óhajtván, felkéri azok családtagjait, hogy a fent említett neveit közölje az intézet parancsnokságával.

A szoborbizottság erősen reméli, hogy Felsőmagyarország hazafias közönsége továbbra is támogatni fogja e szép terv kivitelében, amelyhez azonban a teljes költségek még nincsenek együtt.

Önkéntes szíves adományok a kassai cs. és kir. katonai főrealiskola parancsnokságához küldendők.

Az összes szülésznőket új vizsgára bocsájtják.

Gr. Apponyi Albert elnöklésével nagyon fontos közegészségügyi tanácskozás volt Budapesten. Ezen a tanácskozáson a belügyminisztérium, a kultuszminisztérium érdekelt osztályai, a vidéki bábaképző-intézetek igazgatói, a Stefánia-Szövetség országos biztosai és a Szövetség vezetői vettek részt. Ezen az értekezleten rendkívül fontos kérdések kerültek tárgyalás alá, olyan kérdések, amelyeknek helyes megoldása igen nagy befolyással lesz a nemzet egész jövőjére.

Az értekezlet egyik tárgyát képezte annak a megállapítása, hogy az értekezleten résztvevő hatóságok az anya- és csecsemővédelem tanítási munkájában minő részt kell hogy szolgálnak. Megállapítatván minden tanintézetnek anyagi és tanítási szükséglete, eldöntendő volt az, hogy az egyes helyeken minő kiegészítő intézmények és intézkedések szükségesek. Így hol szükséges csecsemőosztály, internátus, tanterem, szülőosztály, hol van szükség anyavédelmi intézkedésekre a szoptató anyák részére.

Mindezen intézmények az ország különböző városaiban a helyi viszonyok szerint egyrészt a kórházakkal, másrészt a bábaképző-intézetekkel, a gyermekmenhelyekkel és a társadalmi jótékonyági intézményekkel kapcsolatban állítatnak fel.

E kérdés tárgyalása után szönyegre került a legfontosabb és legaktuálisabb ügyek egyike: a szülésznői intézmény reformja. Ennek kardinális tétele, hogy ez az anya- és csecsemővédelmi kaszt eddigi, sajnos, alacsony nivójáról mindenáron felemelendő és egy magasabb műveltséggel bíró társadalmi osztály női nyerendők meg e hivatásnak, hogy a szülésznő személyében egyszersmind a védőnői tisztség is megtalálja képviselőjét. Világos, hogy ez csak oly módon lesz lehetséges, ha a szülésznő megjelölését az egész vonalon olyan nívóra emeljük fel, hogy a tanítónői képzéssel bíró művelt úrnők keressék ezt a pályát.

Örvendetesen konstatáltatott, hogy ezen magasabb megjelölési standard, a szülésznői fizetéseknek a mai helyzet követelte nívóra való felemelése, a törvény által biztosított államségély és az anya- és csecsemővédelem díjazására rendelkezésünkre álló hitel révén tényleg olyan fokra emelhető fel, amely biztosítja a hivatásnak kívánatos voltát, míhelyst a jelzett és e tevékenységre hivatott női társadalom ez új hivatásának ismeretéhez eljut.

Tárgyaltatott továbbá a szülésznői intézménynek olyan irányú fejlesztése az 1908. évi XXXVIII. t-c. rendelkezése értelmében, hogy időnként megtartandó ismétlő-kurzusokban értelmi vizsgák formájában vizsgálattassék, hogy a két életet minden órán kezében tartó szülésznő vajjon még mindig bírja-e azon fizikai és szellemi képességet, hogy az állam e legértékesebb vagyonára, az emberélet bízást legyen kezébe letehető. Ez azt jelenti, hogy az összes szülésznők új vizsgára bocsájtatnak.

A szülésznők ezt megelőzően póttanításban részesülnek, amely alkalommal arról is gondoskodás történik, hogy az elhalványult legszükségesebb ismeretei felújíttassanak. *A ma működő összes szülésznők értelmi vizsgát fognak tenni.*

Ez az intézkedés alkalmat fog nyújtani arra is, hogy a régi bábák közül a legértelmesebbek, a legintelligensebbek kiválasztatván, védőnői tanfolyamra utasíttatnak póttanításuk meg-szerzése után, úgy hogy e tanfolyam elvégzésével községükbe visszatérve, az anya- és csecsemővédelem ügyét is szolgálhatják. Ez annál is inkább népszerű lesz, mert hiszen az e révén teljesített munkájuk jutalmazására az állam a szükséges anyagi eszközöket rendelkezésre bocsájtotta.

A társadalomnak azt a nagy tevédségét hivatott ezen új irányzat javítani, amely abból az időből származik, amikor a gyermekágyi megbetegedésnek, a gyermekágyi láznak és a fiatal anyák megbetegedésének és halálának okát még nem ismerték. Amikor nem tudták, hogy minden veszedelem legtöbbször infekción alapul. Ma, amikor mindenki tudja, hogy e veszedelmeknek elkerülése a baba tudásán és lelkiismeretességén mulik, lehetetlen, hogy a társadalom segítségül ne jöjjön, mikor arra törek-szünk, hogy csak olyan egyének vétessenek fel e pályára és csak olyanok bocsájtassanak ki a társadalmi munkára, akikben megvan a garancia, hogy ezt megérteni és hivatásuknak jelentőségét felfogni kellőleg képesek. Ez természetesen kell, hogy együtt járjon azzal, hogy a szülésznők társadalmi helyzete, kapcsolatban a védőnői intézménnyel, a művelt társadalom részére kívánatosabbá tétessék. Ez a fontosabb intézkedések révén remélhető is. *Paál Jób.*

SZÉCHENYI-KÖR.

Meghívó az EPERJESI SZÉCHENYI-KÖRNEK május 26-ikán, vasárnap délelőtt

11 órakor a városi Vigadó kistermében megtartandó

rendes közgyűlésére.

Eperjes, 1918. május 5.

BR. GHILLÁNY IMRE SZINYEI MERSE ISTVÁN
elnök. ügyv.-elnök.

DR. WALLENTYNYI SAMU
titkár.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó. ■ 2. Jegyzőkönyvhieléstők kiküldése. ■ 3. Titkári jelentés a Kör 1914-1917. évi működéséről. Előterjeszti dr. Wallentynyi S., titkár.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár forgalmáról. ■ 5. A jövő évi költségeloirányzat megállapítása. ■ 6. Tisztújítás. ■ 7. Esetleges indítványok.

HIREK.

Frigoli.

Frigoli hőstenor volt a főváros egy nagyobb színpadán. Jónövésű, erős, tetszetős fiú volt, az asszonyok és leányok nagyon szerették; de hát jött a háború és sok mással együtt neki is be kellett vonulnia. Felvette az uniformist és ment, ment... kiment egy marssal a frontra.

Multak az idők és egy szép tavaszi napon egy fehér-lakkos, vöröskeresztes autó egy súlyos láblövéses embert szállított a keleti pályaudvar érkezési oldaláról egy kórházba. Frigoli volt a sebesült, megcsapta odakünn egy gránát és most itthon volt. Egy modern, fehérágyas, szőnyeges privátkórházba került, ahol sonkát és tojást reggelizett, ahol még igaz tokaji aszút ihatott, ahol mindennap virágot kapott.

Teltek a napok és egy napsütéses, madárdalós májusi reggelen leszedték Frigoli jobb lábát, hogy megmentsék őt magát. — A kórház protektorának a leánya, egy kövér lipótvárosi szépség, Frigolihoz lépett: „Maga színész? Jé?! hiszen ez nagyon érdekes!” Frigoli tudta, hogy ez végtelenül érdekes, de nem felelt, csak nagyon, de nagyon szomorúan tekintett a szoba sarkába...

Eljött a nyár és Frigoli jószívű adakozók ingyenmankóján kitérőgött az utcára. A kórház elbocsátotta, mert immár egészséges volt. És Frigoli ment, ment; első útja a színházhoz vezetett, ahhoz a színházhoz, ahol már annyi dicsőség és siker érte, ahhoz a színházhoz, ahol őt a drága nők oly nagyon szerették. Benyitott az igazgatói irodába. Felismerték. Az igazgató barátságosan nyújtotta mind a két kezét, de egy végtelenül kedves mosoly kíséretében kijelentette, hogy nagyon sietős a dolga, mert mindjárt jön a hőstenor, Frigoli utódja, akivel egy új szerep miatt kell tárgyalni. „Talán holnap nézzen fel, kedves Frigoli barátom...”

És ő, Frigoli, tényleg felnézett másnap és íme a színház ismét szerződött... portásnak.

Premier volt. Az újságok előhírei himnuszokat zengtek az új darabról és különösen az új hőstenorról. A város minden szép asszonya ott akart lenni ezen az első előadáson. Finom, parfümteli volt a lég az ívelt, szőnyeges foyerban. Jól vasalt, merev urak sűrűgtek selyemzizegő hölgyeik körül. A bemutatók halk, előkelő idegessége beleitta magát a színház csilláros levegőjébe.

Frigoli ott állt mozdulatlanul a bejárat mellett. Jól festett rajta az ezüstpitykés, atillavágású portási livré. Ott állott a nagy, fényes üvegajtónál és nézett... Nézte az emberek gondtalan járását, nézte a nők hamvas, puderes arcát, hallgatta az asszonyok muzsikáló, édes-bús hangját. Kissé halavány volt és talán... szomorú. Ha jobbra-balra lépett, akkor a falába azt mondta: kip-kop... és ez olyan furcsán hangzott a fényes, síma parketten... És Frigoli most oly különösen mosolygott...

Másnap a napisajtóban egy eldugott rovatban arról is szó esett, hogy nemcsak cselédek, hanem tegnap egy férfi is a Dunába vetette magát, de hamarosan kihúzták, megmentették. Mint riport-érdekeség még az is fel volt említve, hogy az életúnt rokkant és hogy valamikor színész is volt...

Hiába! Frigoli akart, de nem tudott meghalni; nem kellett ő már a halálnak sem...

Hauptmann Ervin.

Sárosvármegye főispáni hivatalában

május 23-ikától a hivatalos órák naponta d. e. 8 órától d. u. 2 óráig tartanak. A főispán a délutáni órákban sem magánfeleket, sem hivatalos tényezőket nem fogad.

Orgonakoncert a szt. ferencrendiek templomában. Június 9-ikén, vasárnap d. u.

5 órakor a szt. ferencrendiek templomában Zalánfy Aladár budapesti orgonaművész jótékony célú koncertet tart. Zalánfy nemcsak hazánk, hanem a külföld előtt is mint első szaktekintély ismeretes. A leghivatottabb kritikusok oly elismerőleg emlékeznek meg a művészről, hogy hazánk méltán büszke lehet e fiára. Tiszteljük meg a művészt minél nagyobb érdeklődéssel. Részletes műsort a következő számunkban közölünk.

József b. nagyot nagyot s gyalogez a kir. kat fiát, foh Görgye főhadnag

Baán A eperjesi u nevezte

Kálmán 18-ikán, Özvegye Berta, gy Kálmán, Meliorisz dedunok Antal s n tése máj végbe. I szertartás halotti b

Az ep jó ember pár napja öt esztem került dr azonban és szeress Az az em hivatasa teteben k ságos, jó tisztesség önzetlen ban, ked kartársai elismerés nek jószág nak. De j izgalmak bíró szer május 20 és házass élők sorá gyászba l nait, kartá retettel ör

lelkész, ka széki tau elhúnyt. lása óta elvonults fejtett ki vel igen beli lelké 20-ikán elhúnt, s községbe dogult n

Rákóczi 26., 28., 2 magánóra gyermeke csoport é Közg június 8- évi rende termében

Eperjes

Katonai előléptetés. A király dr. *Dvortsák* József bártfai ügyvédet, 9. honv. gy.-e. főhadnagyot és dobói *Dobay* Imre repülő-főhadnagyot századosokká, *Janicsek* József 34. közös gyalogezredbeli hadnagyot, dr. *Janicsek* József, a kir. kath. főgimnázium nagyérdemű tanárának fiát, főhadnaggyá, ifj. *Meliorisz* Kálmán és *Görgey* Béla 5-ös honvédfuzár hadnagyokat főhadnaggyokká léptette elő.

Kinevezés. Sárosvármegye főispánja dr. *Baán* Achill budapesti és dr. *Both* Tamás eperjesi ügyvédekét tb. vármegyei főügyezsekké nevezte ki.

Halálozások. Id. deménfalvi *Meliorisz* Kálmán 1848/49-iki honvéd-főhadnagy május 18-ikán, életének 95-ik évében elhalálozott. Özvegye: id. *Meliorisz* Kálmánné sz. *Keczkés* Berta, gyermekei: *Meliorisz* Ilka és ifj. *Meliorisz* Kálmán, unokái: br. *Ghillány* Lászlóné sz. *Meliorisz* Lenke és legifj. *Meliorisz* Kálmán, dédunokái br. ifj. *Ghillány* László, István és Antal s nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése május 20-ikán nagy részvét mellett ment végbe. *Fábr* Viktor ev. lelkésznek a gyászszertartáson tartott költői szárnyalású, megható halotti beszédét lapunk más helyén közöljük.

Az eperjesi társadalom elveszített egy igaz, jó embert, a sátorlajúhelyi temetőben pedig pár napja egy új sírhang emelkedik. Alig mult öt esztendeje, hogy az eperjesi törvényszékhez került dr. *Rázt* Dezső bíró. Ez a néhány év azonban elegendő volt arra, hogy megbecsülje és szeresse őt mindenki, akivel csak találkozott. Az az ember volt, aki családjá boldogításában, hivatása buzgó teljesítésében és barátai szeretetében kereste és találta meg élete célját. Igazságos, jó bíró volt. A bíró becsületessége és tisztessége szinte arisztokratikus vonása volt önzetlen lelkének. Ha komoly volt a munkában, kedélyes a társaságban. Ezért becsülték kartársai és szerették őt barátai. Munkájával elismerést, szerénységével közbecsülést és szívének jóságával szeretetet érdemelt és nyert magának. De jött a háború. A sok munka, az állandó izgalmak megviselték a fáradhatatlanul dolgozó bíró szervezetét, súlyos idegbaj lepte meg és május 20-ikán, reggeli 3 órakor, életének 44-ik és házasságának 13-ik évében elragadta őt az élők sorából. Gyors, fájdalmas elmulása mély gyászba borította feleségét, két kicsi fiát, rokonait, kartársait, barátait, akik mindannyian szeretettel őrzik meg áldott emlékét.

Bodjanszky Károly nyugalmazott katonalelkész, kassaegyházmegyei áldozópap és szentszéki tanácsos május 18-ikán, 68-éves korában elhunyt. A megboldogult nyugalomba vonulása óta Eperjesen tartózkodott, ahol csendes elvonultságában élete végeig áldásos munkát fejtett ki a hitélet terén s buzgó tevékenységével igen jelentékeny segítségére volt a helybeli lelkészkedő papságnak is. Temetése május 20-ikán ment végbe. Hamvait rokonsága az elhunyt szülőhelyére, a szepesmegyei Leibicz községbe szállította, amely községnek a boldogult nagy jötevője volt.

Dicker táncakadémiája Eperjesen a Rákóczi Kath. Körben. Heti tanrend: május 26., 28., 29., 30. és június 1-jén d. e. 9–11-ig magánórák, d. u. 5–6-ig 15 éven aluli úri gyermekek, 6–7-ig felnőttek, 7–8-ig tisztii csoport és 8–10-ig általános csoport.

Közgyűlés. Az Eperjesi Vadásztársulat június 8-ikán, szombaton d. u. 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városház tanácskozótermében.

Fésülés, fejmosás
villanyos szárítással,
manicure
Eperjes, Fő-u. 17. sz. alatt hátul az udvarban.

Tanképesítőn való elnöklés. A vallás- és közokt.-ü. miniszter az eperjesi áll. tanítónőképző-int. osztályképesítő- és befejező tanképesítő-vizsgálatoknál való elnökléssel, a kiküldött miniszteri biztos akadályoztatása folytán, *Szabó* Elemért, vármegyei kir. tanfelügyelőjét bízta meg. Eszerint az eperjesi tanítóképzők, valamint a tanítónőképző-intézet képesítő-vizsgálatainál a miniszteri biztos teendőket vármegyei kir. tanfelügyelője látja el.

Pénzüntézet híre. Megbízható forrásból értesülünk, hogy a Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t. tárgyalásokat kezdeményezett egyik elsőrangú, országszerte általános közkezdelt-ségnek örvendő tekintélyes fővárosi nagybankkal, mellyel már évek óta állandó összeköttetésben áll, szorosabb szerződéses viszony megteremtése érdekében.

Az állami tisztviselők a miniszterelnöknél. Az állami tisztviselők küldöttsége május 21-ikén *Kosinszki* Viktor elnök vezetése mellett tisztelgett a miniszterelnöknél, aki kijelentette, hogy a kormány az a célja, hogy a tisztviselők minél több természetbeli segítséget kapjanak. A küldöttség 1200 kor. fejenkénti és 400 kor. családtagonkénti ruhasegélyt kért a miniszterelnöktől, aki kijelentette, hogy ez 560 millió többletkiadást jelent az államnak. A miniszterelnök azután elmondotta, hogy miniszteri megbízottat küld ki, aki a tisztviselőknek egy öt-hat tagú küldöttségével tanácskozni fog a segítségről.

Pályázat áll. el. isk. tanítói állásokra. A vall.- és közokt.-ü. miniszter kiadta pályázati hirdetményét az ország területén megüresedett áll. el. iskolai tanítói és tanítónői állásokra. A megállapított különleges feltételek szerint középfokú iskolával bíró állomáshelyekre csak az a tanító pályázhat, aki legalább 10 évi tanítói szolgálatot igazol, vagy azt, hogy a harctéren teljesített katonai szolgálat közben szerzte tbtbetegsége hosszabb ideig tartó gyógykezelést igényel, vagy pedig azt, hogy a pályázó szülei vagy férje a pályázati hirdetést megelőzően legalább két év óta a kérelmezett helyen laknak. Ha az elnyerni óhajtott állások nem egy tanterületben vannak, minden egyes tanterületre nézve külön-külön szabályszerűen felszerelt kérvényt kell benyújtani. A m. kir. vallás- és közokt.-ü. miniszterhez címzett pályázati kérvény, amelyben a folyamodó pontos lakcíme feltüntetendő, kellően felszerelve, annak jelzésével, hogy az illető mely nyelveken beszél, a vm. kir. tanfelügyelőségnek adandó be. Az állásnélküli tanítók, tanítónők, akik helyettesi megbízást is elfogadnak, ezt kérvényükben tüntessék fel. A már alkalmazásban levő, jelenleg katonai szolgálatot teljesítő tanítók helyett, az áthelyezés iránti kérvényt illetményeik felvételére jogosított családtag is beadhatja. Pályázati határidő június 1.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a *Stein*-féle könyvkereskedésben kölcsönbe kaphatók.

A vakok eperjesi intézete javára a következő adományok folytak be jóakaróitól: *Koós* Béla főispán 15, özv. *Bodnár* J.-né 2, *Kosts* Ferenc 5-40, *Mizsicskó* Jenő 10, N. N. 2, *Grotkass* Ernő 10, *Piller* D. 20, id. *Berzeviczy* Béla 30, *Klein* Zs. *Berzevicze* 10 kor. Tagdíjakból a 2 kor.: *Weisz* I. *Alsósebes*, dr. *Ónody* Béláné, *Jeney* Józsefné, *Csatáry* Jánosné, *Mayer* Lajosné, *Décsi* Imre, özv. *Csiskóné*, *Hemerka* Gyuláné, *Fábry* Viktorné, *Szemere* Mártonné, *Singer* E., *Balpataky* Zs., *Szántó* Zsigmondné, *Moskovits* Gy., *Slajchó* Mihályné, *Grossmann* Árminné, dr. *Horovitz* Simonné, dr. *Mayer* Gézané, *Putschalko* Marianne, *Kádas* Miklósné, *Feltinger* Irma, *Mizsicskó* J., dr. *Vojtovich* J., dr. *Szmandray* S., dr. *Rusznák* M., *Korotnoki* J., N. N., *Mathia* K.-né, *Kissóczy* Mátyásné 8 kor., *Maléter* Istvánné 10 kor., *Magyar* Józsefné 10 k., *Piller* Dezsőné 10 kor., *Kis* Gusztáv és *Kis* Margit, *Berzeviczy* Zsigmondné, dr. *Maléter* I., özv. *Lakner* Árpádné, *Ghillány* Margit, *Bánó* Dezsőné, özv. *Fest* Gézané, *Máriássy* Dezső, *Dienes* Lajosné, *Dienes* Mária, dr. *Toperczer* Gézané, özv. *Maléter* Á.-né és özv. *Benigny* Ervinné. A fenti tagdíjakért és adományokért ezúttal is hálás köszönetet mond az igazgatóság.

Új vállalat. A Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság égisze alatt városunkban május 24-ikén új részvénytársaság alakult *Felsőmagyarországi Forgalmi, Kereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság* cég alatt. A társaság célja általánosságban a legális közgazdasági, ipari és kereskedelmi tevékenység minden ágának művelése, támogatása, fejlesztése és előmozdítása, különösen pedig főleg megyei és más hazai mezőgazdasági nyers és ipartermékeknek és gyártmányoknak forgalombahozatala, kivitele. Kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági cikkek vétele és eladása, általában az árukereskedelem üzletkörébe eső minden ügylettel való foglalkozás. A társaság alaptőkéje 2.600.000 koronában lett megállapítva. A társaság működését azonnal megkezdi.

Akadémiai felolvasás. A Magy. Tud. Akadémia május 13-ikán tartott ülésén dr. *Ballagi* Aladár egyet. tanár felolvasta dr. *Obál* Béla eperjesi ev. theol. tanár „*Poroszország világi hercegséggé alakulása*”-ról szóló tanulmányát. Poroszország volt az első, mely felhasználta a reformáció vívmányait, átalakította lovagrendi kormányát, középkori állami berendezését és a Hohenzollernek uralma alatt a modern fejlődés terére lépett. Szerző azonkívül kimutatja, hogy mily nagy szerepe volt a magyar diplomáciának Poroszország ezen átalakulásában, illetve a porosz-lengyel kiegyezés létrehozásában 1525-ben. A mohácsi vész előtti független magyar államnak ez volt utolsó nagy nemzetközi politikai tette, melynek gyümölcseit csak újabban élvezheti. Szerző nagy sikert ért el tanulmányával, melyben eddig ismeretlen adatokat tárt fel külföldi levéltári tanulmányai alapján.

Fürdőmegnyitás. A sóvári kincstári sósfürdő június 1-jén nyílik meg és nyitva lesz minden szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnapon. Kedvezményes jegyekért a sóvári m. kir. főbányahivatalhoz kell fordulni.

Mozgalom a tanítók anyagi helyzetében. A még egyre emelkedésben levő mérhetetlen drágaság, mint egyéb tisztviselői karokat, úgy a népoktatás terén működőket is anyagi helyzetük javítása és rendezése érdekében mozgalom kifejtésére készítette. Az eperjesi el. isk. tanítók a napokban jöttek össze értekezletre, a tennivalók megbeszélésére, akik a vidéki kartársaiknál fölöttébb érzik a nehéz helyzetet, nem lévén termelők, készpénzből kénytelenek önmaguk és családjuk fentartásáról gondoskodni. Bár kétségtelen, hogy a vidéki tanítókra is nem csekély súllyal nehezedik a mostani súlyos helyzet, azonban a termények, élelmickek beszerzésének nehézségei folytán mindenesetre a termelő előnyösebb helyzetben van, s így a gazdálkodó falusi tanítóság mégis előnyösebb helyzetbe jutott e tekintetben. A székesfehérvári tanítók mozgalma érdekelte ezúttal Eperjes város tanerőit, mivel az főleg a városhelyeken működő tanítók anyagi helyzetének sürgős rendezése szükségét vette különös programja gyanánt, mely cél elérésének siettetése érdekében az értekezleten jelen voltak szűkebb bizottságot is szerveztek, melynek elnöke *Durst* Győző lett. Az értekezlet egyébként akként döntött, hogy elsőben is tájékozik a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségénél, mint az arra hivatott országos egyesületnél a tanítóság érdekében tett lépéseiről és azok eddigi eredményéről s annak fejleményeihez képest kívánja a további lépéseket megtenni. A Hevesvármegyei Általános Tanítóegyesület országosan megindított mozgalma pedig az ösztánitóság fizetésének és nyugdíjának az általános kívánalmak szerint való rendezése érdekében az értekezleten jelen voltak azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a mozgalmat a vármegye tanítóságának minden tagja támogatja s a tanítói országos küldöttségben való részvételre *Székely* Adolf vm. ált. népnevelőegyesületi főjegyzőt kéri fel. Ugyanez alkalommal a priváta órák díjában akként határozott az értekezlet, hogy a jövő tanévtől kezdve a város területén működő tanítók által adandó magántanítási órák díjának minimumát a mostani pénzviszonyok mellett 5 koronában állapítja meg.

**A legfiatalabb korosztályú népfelke-
lők felmentése.** A kassai keresk. és ipar-
kamara ismétellen és ezúton is tudomására
hozza az érdekeltségnek, hogy az 1900—1894.
évfolyambeli kereskedők felmentése az 1918. évi
2000. sz. honv. min. rendelet alapján többé nem
kérelmezhető. Az ily korú egyének felmentése
érdekében beadott névjegyzékek felterjesztését
a kamara a honvédelmi miniszter fenti számú
és a keresk. miniszter 14,014—1918. sz. rende-
letére utalással megtagadni köteles. E rendel-
kezés alól csak abban az esetben tehető ki-
vétel, ha a felmentést fontos államérdek avagy
rendkívül nagyhorderejű közgazdasági érdek
igazolja.

A Hadigondozó Népirodából. Dr.
Dessewffy István várm. tb. főjegyző, az Országos
Hadigondozó Hivatal eperjesi Népirodájának
igazgatója a következő sorok közlésére kérte
fel lapunkat: „A m. kir. honvédelmi minisz-
térium Hadsegélyző Hivatala Budapesten ház-
tartási, illetve kertgazdasági iskolát létesített,
amelynek 1919. április 15-ikéig tartó tanfolya-
mára ingyenes oktatásra és ellátásra 18—35-éves
korú hadiözvegyek és leány-hadiárvák vétetnek
föl. A jelentkezőknek jó erkölcsi viseletű, egész-
séges magyar állampolgároknak kell lenniök
s magyarul írni és olvasni tudniok. A folya-
modóknak hadiözvegy vagy hadiárva voltukat
községi bizonyítvánnyal kell igazolniok, mely-
ben feltüntetendő, mely hatóság mily számú
rendeletével folyósított a nyugdíjuk s hogy
családfenntartójuk hol és mikor esett el. Ha a
nyugdíj még nem érkezett volna meg, ez utóbbi
körülmény igazolandó, esetleg az a levél vagy
annak másolata melléklendő, amellyel a családót
a családfenntartó elestéről vagy a hadifáradalmak
következtében való elhúnytáról értesítették.
Jelentkezni minél sürgősebben az eperjesi hadi-
gondozó népirodánál (dr. Dessewffy István
vm. tb. főjegyző hivatala, vármegyeháza) lehet.
Ha a jelentkezés nem személyesen történik,
orvosi bizonyítványt is kell hozni, mely szerint
a folyamodó egészséges. A hadiözvegyek és
árvák megélhetése szempontjából rendkívül
fontos intézményt a reászorultak figyelmébe
ajánljuk.”

A „Vasárnapi Ujság” május 19-iki száma
páratlanul érdekes összeállításban mutatja be
képekkel, hol mindenütt fordult meg a magyar
katoná a háború folyamán s mivel bővült ezzel
népünk ismeretköre. A többi képek a karán-
sebesi Erzsébet-szobor leplezését, az új minisz-
tereket, a román békeszerződés szerint a mo-
narchia által kibérelt turnszeverini hajógyárat,
Hollósy Simon, az elhúnyt festőművész arc-
képét, a Petőfi-Társaság látogatását Lévy
Józsefnél, a román békeszerződés aláírását stb.
mutatják be. Művészeti szenzáció Baranski E.
László néhány pompás rajza Montenegroból.
Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György
regénye, Berkes Imre novellája, Lampérth Géza
verse, Bennett angol humoros regénye stb.
Egyéb közlemények: Sztrokay Kálmán érdekes
cikke a szén háborús felhasználásáról s a rendes
heti rovatok. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési
ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a
VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában, Budapest,
IV., Egyetem-utca 4. sz. Ugyanitt megrendel-
hető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a
magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Péklegény századosi uniformisban.
Dr. Katz Herman önkéntes szakaszvezető, a
mármaroszigeti tiszti ellenőrző-parancsnokság
vasutat vizsgáló kiküldöttje, a debreczen-
körösmezei vonalon a hajnali futárvonaton az
összes utasokat igazoltatta. A tiszti kocsi-
ban feltűnt neki egy 24—25-évesnek látszó, kifogás-
talan egyenruhába öltözött honvédszázados, aki
német nyelven erélyesen kikérte magának, hogy
igazolól- és utazási okmányait kérjék tőle. A
szakaszvezető azonban nem tárgyalt és a szó-
váltás hevében észrevette, hogy a honvédszáza-
dos egyik karja tetoválva van. Dr. Katz a leg-
közelebbi pályaudvar-parancsnokságnak jelen-
tést tett; a parancsnokság megmotozta a száza-
dos és kiderült, hogy Hannyicz Jánosnak hívják,
26-éves, magyarpécskai születésű péklegény, a
2. honvédgyalogezred megszökött szakasz-
vezetője, notórius betörő. A honvédszázadosi
egyenruhát is a tiszti kocsi-
ból lopta el. Nagy-
összegű pénzt, ékszer, tör, börtárcákat, tiszti
kardbojtokat s különböző katonai okiratokat
találtak nála. Letartóztatták.

**Információ a hadiszolgáltatások ügyé-
ben.** A kassai keresk. és iparkamara értesíti az
érdekelteket, hogy a hadügyminiszter Buda-
pesten információs irodát állított fel, melynek
feladata az általános szállítási feltételekről szó-
beli vagy írásbeli felvilágosítások nyújtása;
az érdekelteket az esetről-esetre szükségessé
vált beszerzésekről a lehetőséghez képest tájé-
koztatni; a sajtót a küszöbön álló szállításokról
értesíteni. Az információs szolgálat egyelőre
csak a hadügyminisztérium 12. és 13. osztályába
(ellátás, ruházat és felszerelés) tartozó szállí-
tásokra terjed ki.

Mozgósínházak műsora.

OLYMPIA:

Csütörtökön: *A sehonnai*, egy élet regénye
5 felv., Carlo Wieth felléptével. *Komédiásvér*,
regényes játék 3 felv., Asta Nielsen felléptével.
Szombaton: *Az óriás ökle* II. rész, Henny Porten-
nel. *A sevillai örült*, Daudet regénye.
Vasárnap: *Játék a tűzzel*, dráma 3 felvonásban,
W. Psylanderrel. *Tavaszi vihar*, egy asszony
regénye 4 részben, Corthy Mira felléptével.

URÁNIA:

Kedden: *A diadalmas élet*, dráma 4 felvonás-
ban, Magda Sonja felléptével.
Szerdán: *A mult arnyai*, dráma 3 fejezetben.
Yvonne bosszúja, detektívregény 3 részben.
Csütörtökön: *A négy ördög*, cirkusz-atrakció
4 felv., Edith Psylander és Robert Dienesen
felléptével. *Golya mint vendég*, vígjáték-
sláger 3 felvonásban.
Vasárnap: *A száműzött*, velencei dráma 4 felv.,
Novellivel. *Tavaszi állatkertben*, term.
Az előadások kezdődnek hétköznapon 5, 7 és 9 órakor,
ünnepeken és vasárnapon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.

Szombaton, június 8-ikán a *Lemondás* Fern
Andrával és *Az obszitos*. — Előkészületben:
A kaméliás hölgy Franceska Bertinivel.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A., Helyben. Teljesen osztjuk az Ön nézetét, hogy
a humorizálás terére átcsapott polémiát céltalan volna
tovább folytatni. Avagy a homousios—homojusios-
ról dühöngött csata módjára országraszóló parázs
vitába bocsátkozunk arról az életbevágó kérdéssel:
mi volt az igazi neve a prófétának: Maleaki — avagy
Malakias?

M. Z., H—e. Kivánságához képest a prózai cikkeket meg-
küldtük, abban a reményben, hogy újólá hozzánk
visszakerülnek.

Felelős szerkesztő: dr. Rosenberg Teofil. Kiadótulajdonos: dr. Koós István.

**Egy főiskolai hallgató
a szünidőre nevelői vagy
tanítói állást keres.**

Cím a kiadóban.

Hreblay Emil állattelepének
kezelőségénél Eperjesen
Szt. László-utca 26.
tiszta, hófehér, telivér
orpington-tyúkok keltető-tojásai
... kaphatók. ...

Épület tervezéseket, előmeret
és költségvetések
szerkesztését, régi épületek átala-
kítási tervezését és helyszínrajzi
felvételek készí-
tését elvállalja **RUBY FERENC**
építész, Tótsóvár.

Az APOLLO citrompótló tablettá

megfelel egy citromnak, eszerint
limonádé-, tea-, tészta- és ecet-
készítéshez alkalmas. :: Levélben
a harctérre is küldhető! ...

Egy doboz — tartalmaz 25 tablettát — ára
2.20 kor. Tessék minden üzletben csakis az
elismert Apollo-tablettát kérni! Ismételdők
forduljanak a sárosvárm. képviselőséghez:

MAUKS K. ügynöksége

Eperjes, Szebenit-út 2.

— Ujdonságok állandó behozatala! —

**A néhai Klauszer Emil-
féle varannói**

**fűszer-, csemege- és
vegyeskereskedés**

**szabadkézből azonnal
eladó.**

Bővebbet
özv. Klauszer Emilné, Varannó (Zemplén).

E. Nr. 111/2. Cs. és kir. állandó lókörház, Istvánhuta.

Lóárverés.

**A cs. és kir. állandó lókörház-
nál Istvánhután május 26-ikán
a lóárverés
nem lesz megtartva.**

A legközelebbi lóárverés napja ideje-
korán közhírré lesz téve.

Csak a szakszerű

baromfitenyésztés

mint fő- vagy mellékfoglalkozás
legjobban bevált

keltető-gépeinkkel

láthat el minden háztartást

hússal és tojással.

Fogyasztásra kész baromfi 7—8 hét alatt.

Csontörő-gépeket,

mindenféle baromfi- és apróállattenyésztési
berendezést legolcsóbban vásárol a

Nickerl és Társa r.-t.-nál

kizárólagos vállalat szakszerű baromfi- és
apróállattenyésztő-telepek berendezésére

□□ Budapest 46. sz., □□
V., Vilmos császár-út 52.

Kérje azonnal a 46. számú árjegyzéket!

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —